

In gesprek met een echte Reuselse

Door Thijs van der Zanden

Jullie pa ken ik nog hil goed van vriúger. Hij kwam toen veul bij Neel van de Klamp, ge wit wel diejen van WotjeNeel, die woonde toen tegenover ons in de Straot. Mistal hoi jullie pa dan zijn klein mannen bij es ie bij Neelen was.

*Anna Heesters:
"breien van sokken
vur de kleinkénder
doe ik veul."*

Aan het woord is de 83-jarige Anna Heesters, in Reusel beter bekend als Anna van Toorte Marte of Anna Prut. Anna is geboren in de

Lensheuvel als tweede kind van de uit de Reuselse Peel afkomstige Marte Heesters alias Toorte Marte en Mina Klessens uit Hooge Mierde. Toorte Marte en Mina Klessens hadden drie kinderen te weten Jan, Anna en Jaan.

Jonge jaren

Anna kan zich niet meer herinneren dat ze in de Lensheuvel gewoond heeft omdat ze nog heel jong was toen het gezin ging verhuizen naar de *Straot*, de huidige Mierdseweg. Ze gingen daar wonen in een laag huis waar haar vader later een Franse kap op heeft laten zetten.

"In de *Straot* heb ik mijn jeugd doorgebracht", vertelt Anna. Mijn voornaamste schoolvriendinnen in de *Straot* waren Lena en Agda Blek van de Borne. Met hen liep ik naar de school van de nonnen. Later namen we ook Noud, de zoon van Gust Bierings mee naar school. We moesten een beetje op hem passen.

Op de school van de nonnen waren strenge regels. Anna weet nog dat Martina van Jan Dirkx regelmatig straf kreeg van zuster

*Het gezin van Toorte
Marte en Mina
Klessens met hun
kinderen.
V.l.n.r Anna, Jan en
Jaan.*

Pacifica. Martina moest dan voor straf een tijd naar de zogenaamde donkere kamer. Volgens Anna stelde het spelen op straat niet veel voor. Touwtje springen en knikkeren waren de voornaamste bezigheden. Ik weet nog wel dat we op d'n hoek bij Gerard (Sjiraar) Maas dikwijls *kutjes mokten* om te kunnen knikkeren. Meestal hadden we de kans niet om te spelen *want het was bij ons thuis werken geblazen*. Pa, die sigarenmaker was, had nogal wat grond waarop altijd wel iets moest gebeuren. Was dat niet het geval dan werd er wel iets anders bedacht zoals *mâaste bollekes raopen en stekken trekken in de bossen um mutsert van te maoken*. Een belangrijke gebeurtenis op de lagere school was de Plechtige Communie. De meisjes werden dan met vieren *gepaord*. Anna werd *gepaord* met Netje Gijsbers, Trees van Gompel en Anna van Herk. Op zo'n dag moesten de communicanten drie keer naar de kerk te weten de mis waar de doopbelofte werd hernieuwd, de "Laatste Mis" en 't Lof. Na elk kerkbezoek werd er dan bij de ouders van een van de *gepaorde* meisjes gegeten. Bij Jaon Schrijn uit de Lensheuvel hebben we twee keer moeten eten omdat ze daar meer geld te besteden hadden, weet Anna zich nog te herinneren.

Gaan werken

Na de lagere school is Anna als 12-jarig meisje bij haar oom, aannemer Vromans uit Lage Mierde gaan dienen. Ze moest daar de familie met huishoudelijk werk gaan *vrthelpen*. Later toen ze 14 jaar was, is ze met haar vader meegegaan naar de sigarenfabriek van de Aida die voor in de Lensheuvel stond. Ze liepen in die tijd via het *binnenpedje* en de Schoolstraat naar de fabriek. Anna moest bij de Aida omblad trekken. Het was daar volgens Anna best gezellig met al die Belgische meiden om haar heen. Ook in die tijd was Reusel Kermis al een hele belangrijke gebeurtenis. Anna mocht dan op het kermisterrein haar zakgeld besteden. Ze moest dan wel van haar ouders om 19.30 uur bij het café van Willekes in de Kerkstraat zijn. Hier werd door de mensen van de *Straot*, waaronder ook haar ouders, volop gefeest. Ze waren dan in een opperbeste stemming en *er zat dan voor haar en haar vriendinnen wel een glaasje limonade aan*. Om 20.30 uur was het kermisvieren voor Anna wel afgelopen. Dan ging *het vrouwvolk op huis aan* en moest ze met haar moeder mee. Het was dan bedtijd. Op 17-jarige leeftijd is Anna gaan *dienen* bij

De "gepaorde" plechtige communicanten. V.l.n.r. Anna Heesters, Netje Gijsbers (Schrijn), Trees van Gompel en Anna van Herk.

Bobbele Piet (Lavrijsen) omringd door vrolijke ombladtreksters van de Reuselse sigarenfabriek Aida. De ombladtreksters zijn v.l.n.r. Lies van Stiene Nant (Dierckx), Wies Moelants (Arendonk), Anna Prut (Heesters), Drieka Pauw (de Laat) en Miet Roymans.

bakker Blommers in Eindhoven. Ze moest daar het huishouden doen en meehelpen in de winkel. Ze werkte bij Blommers zes dagen in de week. Zaterdag laat in de middag was ze afgewerkt en fietste ze terug naar Reusel. Op zondagmiddag werd dan weer per fiets vertrokken naar Eindhoven. Bij bakker Blommers heb ik met veel plezier gewerkt, aldus Anna.

Trouwen

Vanaf haar kindertijd kende Anna, Jan van Limpt al, beter bekend als de Prut. Jan was een jongen die in de buurt bij Anna in de *Straot* woonde. Van het een kwam het ander en uiteindelijk werd er besloten te gaan trouwen. Jan was 14 jaar ouder dan Anna maar dat geeft helemaal niks zegt Anna met grote stelligheid. *Nun béétere mins kunde nie treffen dé weet ik zeker.*

Jan was voor zijn trouwen al actief in het Reuselse verenigingsleven. Hij was o.a. een belangrijke kracht bij het Reuselse Parochie- en Liefdeswerk. Ook is hij in Reusel kerkmeester geweest. Voor al dat werk zou hij later koninklijk onderscheiden worden. Zijn grootste hobby was ongetwijfeld de duivensport. Van de grote en voor Reusel belangrijke *Duivenbond* is hij 40 jaar voorzitter geweest.

Anna en Jan zijn in het begin van de oorlog getrouwd. Zoals dat gebruikelijk was werd het feest thuis bij de bruid gevierd. Omdat Jan een bekende in Reusel was, werd direct na de trouwmis eerst nog aangelegd bij de cafés van Jan Kaethoven, 't Centrum en Willekes. Overal moest getrakteerd worden. Toen het gezelschap uiteindelijk thuis kwam om het trouwfeest te beginnen had bruidegom Jan nog maar 12 cent op zak.

Anna en Jan zijn na hun trouwen gaan wonen

Anna Heesters met haar jongere zusje Jaan.

in een huis aan de *Straot* dat vader Toorte Marte had laten bouwen op eigen grond naast zijn huis.

Het gezin

Anna en Jan kregen 8 kinderen waarvan de eersten in de *Straot* geboren zijn. Bij de bevrijding is hun huis door granaten flink verwoest. Het jonge gezin moest evacueren naar een schuilkelder van Giele van Limpt alias Wille Gieltje in de Kattenbos. In deze schuilkelder hebben ze angstig gewacht op de bevrijding.

Hun huis kon na de bevrijding door gebrek aan bouwmaterialen niet direct herbouwd worden. Gelukkig was het gezin van Anna en Jan bij het gezin van Helmus Faes welkom. Van Helmus Faes kregen ze twee kamers ter beschikking. Ze hebben tot medio 1946 bij het gezin van Helmus Faes gewoond. Hieruit is volgens Anna tussen beide families een vriendschap ontstaan die tot op de dag van vandaag is gebleven.

In de naoorlogse jaren namen de verjaardagen in de familie een belangrijke plaats in. Op die dagen kwamen familie en vrienden op bezoek. Met genoegen vertelt Anna: "*Op die verjaardagen dan was het bal (feest).*

Er werd dan met z'n allen gezongen en de stemming zat er dan goed in".

Het pas getrouwde paar Jan van Limpt en Anna Heesters.

Jan, die de kost verdiende als sigarenmaker, had in die tijd van Jos van der Palen een jong varken gekregen die hij bij een loterij had gewonnen. Toen het wat minder goed ging op de sigarenfabriek en er ontslag dreigde zei Prut tegen zijn maten: "*Mij maken ze niks want ik heb nog een vet véérken in de kooi*

De Stormvogels in 1936 op het sportpark aan de Lage Mierdsedijk. Boven v.l.n.r. Jan van Limpt (Prut), Hein Dirx, Jos van Limpt (Mutte). Midden: Peer Ooms, Jules van Steenberg, Jan Tops. Onder: Jan van Limpt (klein Prutje), Giele van Limpt, Niek van Limpt, Toon Dirx (Schaop) en Frans Hendrixx (Gist).

Bij Helmus Faes was het gezin van Anna Heesters welkom toen hun eigen huis in 1944 door oorlogsgeweld was vernield.

stôn". Hij wist toen nog niet dat het een zogenaamde binnenbeer was. Na de slacht is het varken weggegooid omdat het vlees oneetbaar bleek te zijn. Anna vertelt nu nog met spijt in haar stem: "Het véérken zag er zô schôn út mee die rooi ham en dé dik spek, toen het op de leer hing".

In 1953 hebben Anna en Jan een nieuw huis gebouwd in de Kruisstraat op een stuk grond van vader Toorte Marte. Bij de verhuizing naar de Kruisstraat hadden ze al zes kinderen. Daar zijn nog hun twee jongste kinderen geboren. In de Kruisstraat stonden toentertijd nog maar enkele huizen. "Ons huis stond toen nog midden in de *ekkers*", aldus Anna.

Met glimmende ogen vertelt Anna over de leuke gebeurtenissen die ze samen met haar Jan beleefd heeft. Reusel kermis was hierbij elk jaar weer een hoogtepunt. Ze gingen samen met hun burens Jan Voets, Hein Horsting, Boere Jan en Jan Moeskops en hun vrouwen heel de dag samen uit en maakten er dan een geweldig feest van.

Ook denkt Anna nog met plezier terug aan het wekelijkse bezoek van de fraters Supplicius en Evidius die elke woensdagmiddag bij Anna een glaasje *jonge klaore* kwamen drinken. Anna weet zich ook nog goed te herinneren dat Jan, die inmiddels taxi-chauffeur was bij Jan Toort, met vijf Reuselse nonnen naar de Grote Cirkel reed. De nonnen begonnen daar midden op de hei het *Ave Maria* te zingen. "Ja, ja, onze pa was nun vrolijke cadet", vertelt Anna met weemoed.

Het gezin van Jan van Limpt en Anna Heesters. Hun kinderen, achter v.l.n.r. Tiny, Sjaan, Mia, Wim en Marte. Voor Henk, Ellie en Carien.

Voor Anna was het een grote klap toen Jan in de zomer van 1979 overleed. Ze waren bijna 40 jaar getrouwd.

De oude dag

Aan het huis in de Kruisstraat is voor Anna een aanbouw gemaakt waar ze momenteel haar oude dag doorbrengt. Het huis zelf wordt bewoond door het gezin van haar jongste dochter Carien. Een belangrijke bezigheid van Anna is momenteel het breien van sokken. Al haar kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen worden door haar voorzien van degelijke wollen sokken. In de zomer houdt Anna zich, voor zover haar gezondheid dat toelaat, in de tuin bezig met bloemen.

Anna kan erg genieten van de jaarlijkse Pruttendag. Op deze dag komen al haar kinderen met aanhang bij elkaar om te feesten, waarbij allerlei activiteiten en toneelstukjes worden opgevoerd.

Slot

Momenteel is Anna herstellende van een hartinfarct. Ook heeft ze een nieuwe heup gekregen en is daardoor niet meer zo goed ter been. Met praten heeft Anna geen enkele moeite. Met veel overgave en betrokkenheid vertelt ze over haar leven en haar gezin. Hierbij komt ze vaak terug op haar man Jan die nog steeds veel voor haar betekent. Prut is altijd iemand geweest die midden in de Reuselse gemeenschap stond en daarin erg actief was. Anna is daar nog steeds terecht trots op.

Anna zelf is altijd dienstbaar geweest aan haar grote gezin waardoor Jan de mogelijkheid had actief te zijn voor de Reuselse gemeenschap. Dat siert haar en ze is daarom met recht een echte Reuselse.

Anna Heesters temidden van haar kleinkinderen en achterkleinkinderen.

